

Isorliunerusuni nunaqarfinni nioqutissatigut, kiffartuussinermi akitigut, aammalu pilersorneqarnikkut akitigut, qanoq oqinnerusumik naapertuunnerusumillu ineriartortitsisoqarsinnaanera pillugu Inatsisartut oqallinnissannik siunnersuut.

(Inatsisartuni ilaasortat, Knud Kristiansen aamma Gerhardt Petersen, Atassut)

Akissuteqaat

(Peqqissutsimut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoq)

Siullermeerinnineq

Naalakkersuisut soqutiginnillutik siunnersuut atuarpaat aammalu siunnersuuteqartut unammilligassanik pingaaruteqartunik arlalinnik tikkuaasut qutsavigerusullugit.

Nunaqarfinni isorliunerusunilu kiffartuussinerep pitsaassusaa aamma nioqutissanik pilersuineq Naalakkersuisut eqqumaffigisorujussuaat. Siunnerfiusut pingaarnerit ilaat tassaavoq, nioqutissanik naleqquttumik akeqartunik pisisinnaanissap qulakkeerneqarnissaa. Taamaattumik Namminersorlutik Oqartussat kiffartuunneqarnissamut isumaqatigiissuteqarput, tassani nioqutissat pisiniarfinni ataasiakkaani tamaginni pigineqartussat allattorsimaffiannik ilaatitsisoqarluni. Aamma isumaqatigiissutigineqarpoq nioqutissat taakkua nioqutissaqatigiinnut attuumassuteqartunut nalinginnaasumik akiusut qaffattarnerannit annerpaamik 2,2 %-imik qaffanneqarsinnaasut. 2013-imi nioqutissat taakkua qaffaataat 1 % missaaniippoq.

Tamatuma sanitigut Namminersorlutik Oqartussat ilaatigut kiffartuunneqarnissamut isumaqatigiissutini aalajangersakkat malinneqarnissaat qulakkeerniarlugu, nioqutissanik pilersuineq pillugit KNI ingerlaavartumik oqaloqatigisarpaat. Paasinninnera malillugu KNI-p aamma nammineq akiusunik appasitsitsinissaq annertoorujussuarmik aalluppaa. Ilaatigut nioqutissat 200-it missaanniittut taakkua illoqarfinni nunaqarfinnilu aallaaviatigut assigiimmik aalajangersimasumik appasissumik akeqartillugit nioqutigineqarput. Tamanna nunaqarfinni isorliunerusunilu inuuniarnermik oqinnerulersitsivoq. Taamaattoq nioqutissat ilai unammilleqatigiinneq pissutigalugu illoqarfinni aalajangersimasuni akikinnerusunngorlugit nioqutigineqarsimasinnaapput.

Kisianni ingerlatseqatigiiffiit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut nalinginnaasumik aningaasartuutiminik appasitsitsinissaat pisariaqarpoq. Tamanna aamma KNI-mut aamma Royal Arctic Line-mut atuuppoq. Naalakkersuisut naatsorsuutigaat allaffissornermut aamma ingerlatsinermit aningaasartuutininik sukannersumik aqutsisoqartoq. Tassunga atatillugu ilanngunneqarsinnaavoq ingerlatseqatigiiffinni aningaasaliinerit annertuut Naalakkersuisut piginnittut periusissaannut ataqatigiissaarneqartussaammata. Assartuussinermut kiffartuussinermullu aningaasartuutit pisariaqangitsumik qaffatsinneqanginnissaat, nunatsinni sumiiffinni tamaginni nioqutissat akikinnerulersinnissaannut qitiulluinnarpoq.

Taamaattumik suliffeqarfiit marluk taakkua sapinngisamik ingerlanneqarluarnissaasa qulakkeerniarnissaa Naalakkersuisut annertoorujussuarmik aalluppaat.

Illoqarfinni sanaartornermut aningaasaliinernut tunngatillugu aningaasaliinerit ataatsimoortillugit isiginiarneqartassasut Naalakkersuisut isumaqatigaat. Taamaattumik suliassa qarfinnut arlalippassuarnut suliassa qarfimmu pilersaarummik suliqaarnissaq Naalakkersuisut aallartippaat. Suliassa qarfinnut pilersaaruteqarnerup kingunerisaanik aalajangiinissamut suliqaarnerup ingerlanerani sanaartornerup piffissami ungasissumi sunniuteqarnissaa sillimaffiginiarneqarsinnaavoq.

Suliassa qarfinnut pilersaarutiniq suliqaarneq kommunit qanimut oqaloqatigalugit ingerlanneqarpoq aammalu siunnerfiuvoq kommunini tamaginni oqimaaqatigiissumik ineriartortitsisoqassasoq. Ingerlavissatsinnut ingerlallualereerpugut, kisianni pingaaruteqarpoq qanimut oqaloqatigiinnerit ingerlaannarnissaat.

Naalakkersuisut aamma isumaqarput nunaqarfinni ilinniartitaanermi periarfissaqarnissaq qulakkeerneqassasoq. Ilinniagaqalernissamut periarfissat ajornannginnerulersinniarlugit Naalakkersuisut sumiiffinni periarfissaqartitsisuni internettikkut ilinniartitsinissamut periarfissat annertusineqarnissaat sulissutigaa. Sivikinnerusumik atuarfimmuinnermut ataqatigiissillugu internettikkut ilinniartitsineq nunaqarfinni innuttaasut ilinniagaqarnissaannik ajornannginnerulersitseqataasinnaavoq.

Kisianni ilinniartitaanerinnaangilaq inuunerup pitsaassusaanut pingaaruteqartoq. Aamma suliffissarsinissamik periarfissaqarnissaq pingaaruteqarpoq. Taamaattumik Aningaasanut inatsimmi nunaqarfinni isorliunerusunilu inuussutissarsiorerup ineriartortinneqarnissaanut 10 mio. koruunit immikkoortinneqarput. Kommunit nunaqarfimmunik ilisimannittuummata, aningaasaliissutiniq aqutsinissamut suliniutinillu aallartitsinissamut akisussaaffik taakkununga inissinneqarpoq.

Aningaasaliissutiniq siunertaavoq kommunit suliniutiniq najukkani sumiiffinni inuussutissarsiorerup ineriartortinneqarneranut atugassarititaasut pitsaanerulersinnissaannik siunertaqartunik aallartitsinissamut periarfissaqalernissaat. Assersuutigalugu tassaasinnaapput suliniuteqarnerit najukkani tunisassianik suliarineqanngitsunik tuniniaanissamut periarfissaqarnerulersitsisussat.

Naalakkersuisut najukkani kiffartuussilluarnissaq kissaatigigaluaat aningaasassat atornerqarsinnaasut killeqartut puorneqartariaqassanngilaq. Sumiiffinni tamani assigiimmik kiffartuussisoqarnissaata qulakkeerneqarnissaa akissaqartinneqanngilaq. Taamaattumik aaqqiissutissanik eqqortunik peqqissaartumik toqqaasarnissaq pisariaqarpoq.

Inoqarfiit minnerusut pillugit ataatsimeersuarnissaq Ilulissani pisussaq Naalakkersuisut pilersaarutigaat. Ataatsimeersuarnermi tassani Naalakkersuisut kiffartuussineq, atugarissaarneq aamma nunaqarfinni ineriartortitsineq oqaluuserisassani pingaarnertut inissippaat. Nunaqarfinni isorliunerusunilu inuuniarnerup qaffasissumik

19-05-2014

UPA 2014/189

pitsaassuseqartiinnarnissaa qulakkeerniarlugu, nutaanik aaqqiissutissanik toraarsiniarnissamut unammilligassat oqallisigineqarnissaat pingaaruteqarpoq.